

Ny tjekliste til brug ved bobestyrerboer

Tilbage i december 2017 fremsatte en række medlemmer af Dansk Folkeparti et beslutningsforslag, som havde til formål at pålægge regeringen at fremsætte et lovforslag, som skulle sikre, at bobestyrere i dødsbosager skulle fremlægge et månedligt timeregnskab.

Baggrunden for forslaget var en række pressehistorier, henvendelser til medlemmer af Folketinget og et foretræde for Retsudvalget, hvor der blev præsenteret enkeltsager, der angiveligt skulle underbygge, at bobestyrere trak sager i langdrag og opkrævede urimeligt høje salærer.

Beslutningsforslaget kom til debat i Folketinget i foråret 2018 – en debat som medførte, at forslaget ikke blev vedtaget, men hvor justitsministeren lovede Folketinget, at han ville se nærmere på området og fremlægge initiativer på området. Retsudvalget skrev i deres betænkning om forslaget, at

I det omfang det måtte være tilfældet, opfordres justitsministeren til at oplyse, hvilke yderligere tiltag der kan gøres med henblik på dels i større omfang at sikre konkurrence blandt de potentielle bobestyrere, dels at sikre et så korrekt og holdbart indledende prisoverslag som muligt og endelig til at overveje pligt for bobestyrer til en løbende overslagsjustering, hvis det oprindelige budget skrider. Endelig opfordres ministeren i forbindelse med klarlægningen af bobestyreres salærer til at gennemgå, om det aktuelle klagesystem virker på en hensigtsmæssig og effektiv måde.

Mellem fremsættelsen af beslutningsforslaget i december 2017 og beretningen i maj 2018 pågik der drøftelser mellem advokatorganisationerne og Folketingets medlemmer med henblik på at afklare, hvilke initiativer vi som advokatorganisationer selv skulle iværksætte for at undgå egentlig lovgivning, der ville pålægge bobestyrere ved lov at skulle aflevere månedlige timeregnskaber til arvingerne.

Når det var vigtigt for at os undgå en lovpligtig ensidig fokus på timeregnskaber, var det fordi den medgående tid af mange gode grunde alene er ét blandt en flerhed af helt rimelige salærparametre, og fordi det er opfattelsen, at det ville medføre en informationspligt, som ville risikere at føre mere skade end gavn med sig i dialogen med de efterladte.

Vi foreslog derfor, at vi i stedet ville udarbejde en tjekliste, som kunne være en ramme for den indledende samtale med arvingerne.

Tjeklisten samler i vidt omfang, hvad der for langt de fleste bobestyrere i dag er almindelig praksis, men ved at sætte det op på listeform bliver det lettere at kommunikere til arvingerne, hvad de kan forvente at blive informeret om, og det bliver lettere for dem at stille helt relevante spørgsmål til bobehandlingen.

Imellem maj 2018 og februar 2020 har sagen været i hænderne på Justitsministeriet, der havde bedt Domstolsstyrelsen om at indsamle statistik over udviklingen i salærer i bobestyrerboer og udviklingen i sager, hvor salæret omgøres – enten på baggrund af en klage eller af egen drift af skifteretten. Rapporten fra Domstolsstyrelsen viser, at salæret omgøres i under 1 pct. af sagerne, og det konkluderes generelt af Domstolsstyrelsen, at man finder ordningen med bobestyrere velfungerende.

Rapporten indeholder også data for udviklingen i bobestyreres salær, men desværre sondres der ikke mellem skifteretsudpegede bobestyrerboer og testamentsindsatte bobestyrerboer, hvorfor der er et element af "at sammenligne æbler og pærer" i opgørelserne, som – efter vores mening - gør den uegnede til at sige noget om udviklingen i salærer i boer, hvor det er skifteretten, der har udpeget bobestyrer.

Advokatorganisationerne har – i lyset af resultaterne af Domstolsstyrelsens undersøgelse, der ikke peger på et systematisk problem med salærerne - været i dialog med Justitsministeriet omkring det fortsatte behov for at fremlægge en tjekliste. Opfattelsen er, at en tjekliste fortsat vil være et nyttigt redskab for arvingerne, og at den vil kunne være med til at sikre intentionerne bag det oprindelige beslutningsforslag. På den baggrund har vi valgt at stille os aktivt bag anvendelsen af en tjekliste.

Justitsministeriet oversendte ifm. besvarelse af et Folketingsspørgsmål 23. marts 2020 et notat om opfølgningen på B 56 til retsudvalget sammen med Domstolsstyrelsens rapport og tjeklisten. Materialet kan findes her:

<https://www.ft.dk/samling/20191/almindel/REU/spm/964/index.htm>

Danske Arveretsadvokater, Danske Advokater, Advokatsamfundet og Danske Familieadvokater vil derfor gerne opfordre alle medlemmer, der fungerer som bobestyrere, til at anvende den vedhæftede tjekliste, når de fremover holder indledende møder med arvingerne i et bobestyrerbo. Anvendelse af tjeklisten indebærer – som noget nyt – at bobestyreren forpligter sig til, *såfremt arvingerne måtte ønske det*, at fremlægge et timesagsregnskab en gang i kvartalet.

Det er forventningen, at også landets skifteretter fremover vil gøre arvinger opmærksomme på tjeklisten, lige som Domstolsstyrelsen vil gøre en samlet liste over alle aut. bobestyrere på tværs af retskredse tilgængelig for arvinger via domstolenes hjemmesider.